

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περιοδική Έκδοση

Ιούλιος 2023 – Τεύχος 15

Περιεχόμενα

3	Χαιρετισμός Προέδρου Δ.Σ.
5	Σημαντικά Νέα – Ανακοινώσεις
25	«Η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων εταιρικής συμμόρφωσης: Η επικαιροποίηση του εγχειριδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ» Αντώνης Ρούσσος, Head of Global Ethics & Compliance Data Privacy & Astellas Group DPO, Astellas Pharma Inc.
27	«ESG Criteria Against Greenwashing ¹ » Ζέφη Νικολάου, MA, CFE, CFSE, Communication Consultant, Ethics & Compliance Senior Expert, Ανώτερο Τραπεζικό Στέλεχος, Γενική Γραμματέας ΣΕΚΑΣΕ
32	«Δημόσιες συμβάσεις: η συμβολή της Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην αποφυγή του αποκλεισμού» Νίκος Μαρκόπουλος, MSc, CFE, Δικηγόρος, Head of Compliance Dpt. Interamerican, Β' Αντιπρόεδρος ΣΕΚΑΣΕ
35	«Η ελεγκτική δράση της ΑΠΔΠΧ: Στατιστικά στοιχεία για καταγγελίες, περιστατικά παραβίασης και διοικητικά πρόστιμα κατά το διάστημα 2020 – 2022» Συμεών Κρέτσης, Δικηγόρος, Compliance and Data Privacy Expert, Data Privacy Consultant Quest Group of Companies

¹ Δημοσιεύτηκε στην Καθημερινή της Κυριακής 28.05.23, στην ειδική έκδοση «ΔΙΚΑΙΟ & ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ: Business Law Insights 2023» της Καθημερινής με τη Νομική Βιβλιοθήκη.

Αγαπητά μέλη,

Σας παρουσιάζουμε με χαρά το παρόν Newsletter του ΣΕΚΑΣΕ.

Όπως θα διαπιστώσετε, ο ΣΕΚΑΣΕ από την αρχή της χρονιάς έως σήμερα οργάνωσε και συμμετείχε σε πολλά Συνέδρια και Ημερίδες/Workshops, τα οποία προβάλλουν το θεσμό του Υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης και προσφέρουν συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση στα μέλη, σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο, τους κανόνες λειτουργίας και τις μεθοδολογίες του Compliance σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ενδεικτικά, προσφέρθηκαν στα μέλη του Συνδέσμου Ημερίδες/Workshops σε θέματα Whistleblowing, Harassment, Conflict of Interest, Αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Οικονομικών Κυρώσεων. Επίσης, ο ΣΕΚΑΣΕ παρείχε αιγίδα σε αρκετά σημαντικά Συνέδρια (π.χ. 2nd Law Forum on Data Protection της Cleon, 3rd ESG Forum της Boussias Events, κλπ.), στην πλειονότητα των οποίων συμμετείχαν ως ομιλητές μέλη του ΣΕΚΑΣΕ.

Ο Σύνδεσμός μας, όπως αναφέρθηκε και στην πρόσφατη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του ΣΕΚΑΣΕ, θα συνεχίσει παρόμοιες δράσεις, ώστε να ενημερώνονται τα μέλη του για επίκαιρα θέματα κανονιστικής φύσεως. Στο πλαίσιο αυτό έχουν σχεδιαστεί και περαιτέρω συνεργασίες με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Τράπεζα της Ελλάδος, το Ελληνογαλλικό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο, την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, το International Compliance Association, το ΕΒΕΑ, κλπ. Επίσης, έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες, σε συνεργασία με τη Νομική Βιβλιοθήκη, για την επιτυχή διεξαγωγή του 6th Compliance Conference στις 2 Νοεμβρίου 2023.

Σε ότι αφορά τα σημαντικά αναπτυξιακά έργα του ΣΕΚΑΣΕ, βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες δημιουργίας ειδικής πλατφόρμας για τα μέλη και η αναβάθμιση της ιστοσελίδας. Πιο συγκεκριμένα, αναμένεται να παραδοθούν στους χρήστες μέσα στο τέταρτο τρίμηνο του έτους 2023. Επίσης, τα Βραβεία Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Awards) του ΣΕΚΑΣΕ σε συνεργασία με την εταιρεία Boussias Events, έχουν ήδη διαφημιστεί στην αγορά και σας καλούμε να δηλώσετε τις υποψηφιότητές σας και να διεκδικήσετε τη βράβευσή σας στην Τελετή Απονομής που έχουμε προγραμματίσει για τον Δεκέμβριο του 2023.

Στο παρακάτω Newsletter μπορείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες για όλα αυτά τα ζητήματα, και να ενημερωθείτε από τα πολύ ενδιαφέροντα άρθρα των συντακτών, τους οποίους ευχαριστώ θερμά που μοιράζονται την τεχνογνωσία τους μαζί μας.

Με εκτίμηση,

Michel Montbertrand, Πρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

Σημαντικά Νέα - Ανακοινώσεις

►► Εκπαιδευτικό Workshop του ΣΕΚΑΣΕ στις Θεματικές Whistleblowing & Harassment

Στις 15 Φεβρουαρίου 2023, πραγματοποιήθηκε με εξαιρετική επιτυχία, στη Νομική Βιβλιοθήκη, το **Εκπαιδευτικό Workshop του ΣΕΚΑΣΕ στις θεματικές Whistleblowing και Harassment**. Με τη συμμετοχή στελεχών από τον Όμιλο ΟΤΕ, την ΕΥ, την Coca-Cola Greece, την Deloitte, τη FraudLine και την Whistleblower Software ApS, αναλύθηκαν τα κυριότερα ζητήματα που προκύπτουν τόσο από το **Ν. 4990/2022** για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, όσο και αναφορικά με το **Ν. 4808/2021** για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στο εργασιακό περιβάλλον.

Στο πάνελ της θεματικής για το Harassment που συντόνισε η **Γενική Γραμματέας του ΣΕΚΑΣΕ κα Ζέφη Νικολάου**, ενδιαφέρουσες εισηγήσεις έκαναν οι κ.κ. **Βίκυ Μόκκα και Σοφία Δημοπούλου από τον ΟΤΕ**, η κα **Μαρία Ρηγάκη από την ΕΥ**, οι κ.κ. **Αγγελική Φωτοπούλου και Φιλιώ Κυριακή από την Coca-Cola Greece**.

Στο πάνελ της θεματικής για το Whistleblowing, υπό τον συντονισμό του **Μέλους του Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ κ. Σοφοκλή Καραπιδάκη**, έγιναν παρουσιάσεις από τους κ.κ. **Γιάννη Δρακούλη και Γιώργο Τζιάρο της Deloitte**, από τον κ. **Βασίλη Σταματόπουλο της FraudLine** και από τον κ. **Jacob Lilholm της Whistleblower Software ApS** (συνεργάτη της ENFCO).

Στην ιστοσελίδα του ΣΕΚΑΣΕ θα βρείτε τη μαγνητοσκόπηση και των δύο θεματικών του λόγω Workshop.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

**Workshop στις θεματικές
Whistleblowing
& Harassment**

■ **N. 4990/2022**
για την ενσωμάτωση της Οδηγίας της Ε.Ε. 2019/1937
που αφορά την προστασία προσώπων που αναφέρουν
παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου

■ **N. 4808/2021**
για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης
στο εργασιακό περιβάλλον

15 Φεβρουαρίου 2023 | 16:00 – 20:00
Αίθουσα Χάρης Καρατζάς, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μαυρομιάλη 23, 10680 Αθήνα

Δωρεάν συμμετοχή
για τα μέλη του ΣΕΚΑΣΕ

■ **20:00–21:30 ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ**
του ΣΕΚΑΣΕ και του πιστοποιημένου
εκπαιδευτικού προγράμματος
CERTIFIED COMPLIANCE OFFICER

Χορηγός
Φιλοξενίας

 ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μετά το πέρας του προαναφερόμενου Workshop πραγματοποιήθηκε η **Κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας 2023** του ΣΕΚΑΣΕ καθώς και του Πιστοποιημένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος “Certified Compliance Officer” που συνδιοργανώνει ο ΣΕΚΑΣΕ με την ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ. Ακολούθησε γεύμα με τη συμμετοχή των μελών και των φίλων του Συνδέσμου.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

**►► Εκδήλωση ΣΕΒ-ΕΣΕΔ σε συνεργασία με τον
ΣΕΚΑΣΕ για το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Σ.Ε.Ε)
και την εφαρμογή του Ν. 4706/20:**

Στις 9 Φεβρουαρίου 2023 ο ΣΕΒ και το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τον ΣΕΚΑΣΕ, το Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Στελεχών Διαχείρισης Κινδύνων διοργάνωσαν **ψηφιακό εργαστήριο με θέμα την αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και τίτλο «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου: Η καρδιά του Συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης».**

Κατά την πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση που έλαβε χώρα μεταξύ διακεκριμένων στελεχών από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα αναλύθηκαν ζητήματα που έχουν ήδη ανακύψει κατά την τρέχουσα διαδικασία αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου όπως προβλέπεται από τον **Ν. 4706/2020** και δόθηκε μια μοναδική ευκαιρία για παροχή αποσαφηνίσεων και χρήσιμης καθοδήγησης από την πλευρά του επόπτη αλλά και πρακτικών συμβουλών και σημείων προσοχής από την πλευρά του αξιολογητή και του αξιολογούμενου. **Τον ΣΕΚΑΣΕ εκπροσώπησε ο κ. Μάνος Κωνσταντόπουλος, Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης & DPO, ATHEXGROUP.**

WATCH NOW

**Ψηφιακό εργαστήριο
«Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου:
Η καρδιά του Συστήματος
Εταιρικής Διακυβέρνησης»**

 ΣΕΒ
Σύγχρονη Επιχειρηματικότητα, Σύγχρονη Ελλάδα

 **ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

►► Webinars του ΣΕΚΑΣΕ με τίτλο: ‘Quick Guide on How to Implement a Whistleblowing System’

Στις 5, 12 και 26 Απριλίου 2023 ο ΣΕΚΑΣΕ διοργάνωσε **τρία (3) εκπαιδευτικά webinars**, στα οποία παρουσιάστηκε το θεσμικό πλαίσιο για τους εσωτερικούς διαύλους αναφοράς και δόθηκαν πρακτικές συμβουλές σε μια σειρά θεμάτων, προκειμένου οι εταιρίες του ιδιωτικού τομέα να επιτύχουν τη συμμόρφωση με τον **N. 4990/2022**: «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις».

Ειδικότερα μεταξύ των θεματικών που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια των webinars ήταν:

- ✓ η παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου,
- ✓ οι υποχρεώσεις των νομικών οντοτήτων ανάλογα του αριθμού των εργαζομένων τους,
- ✓ θέματα τα οποία αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων,
- ✓ στη διερεύνηση των καταγγελιών καθώς και στην ομιλική προσέγγιση του θέματος με τη χρήση κοινών πόρων.

Τα webinars τα οποία προσέλκυσαν **πάνω από 200 άτομα συνολικά**, πραγματοποιήθηκαν με μέριμνα της **ομάδας εργασίας Whistleblowing του ΣΕΚΑΣΕ** και συγκεκριμένα με την συμβολή των κάτωθι μελών οι οποίοι πραγματοποίησαν και σχετικές εισηγήσεις: **Σοφοκλής Καραπιδάκης, (επικεφαλής ομάδας εργασίας Whistleblowing), Άννα Δαμάσκου, Γεωργία Μουρλά, Βασίλης Σταματόπουλος, Αντώνης Ρούσσος (μέλη ομάδας εργασίας Whistleblowing).**

Στην ιστοσελίδα του ΣΕΚΑΣΕ θα βρείτε τη μαγνητοσκόπηση και των τριών διαδοχικών Webinars.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

3 Webinars
5, 12, 26/4/2023
**Quick Guide on How to Implement
a Whistleblowing System**

Ο ΣΕΚΑΣΕ σας προσκαλεί σε 3 Webinars όπου θα παρουσιαστεί το θεσμικό πλαίσιο για τους εσωτερικούς διαύλους αναφοράς και θα δοθούν πρακτικές συμβουλές σε μια σειρά θεμάτων, προκειμένου οι εταιρίες του ιδιωτικού τομέα να επιτύχουν τη συμμόρφωση με τον Ν. 4990/22.

Για την παρακολούθηση των Webinars ακολουθείστε την αντίστοιχη ημέρα/ώρα τον σύνδεσμο. Για να προσθέσετε το Webinar στο ημερολόγιό σας πατήστε εδώ.

Ημερομηνίες Webinars:

- Τετάρτη 5/4/2023, ώρα 15.00-16.00: Το πλήρες νομοθετικό πλαίσιο για το whistleblowing και οι υποχρεώσεις των νομικών οντοτήτων ανάλογα του αριθμού των εργαζομένων τους
- Τετάρτη 12/4/2023, ώρα 15.00-16.00: Οργανωτική δομή, κανάλια αναφορών, εργαλεία, εκπαίδευση
- Τετάρτη 26/4/2023, ώρα 15.00-16.00: Διερευνήσεις αναφορών, προσωπικά δεδομένα, σύνταξη πολιτικής

Σοφοκλής Καραπιδάκης
μέλος ΔΣ ΣΕΚΑΣΕ / Διευθυντής Κανονιστικής
Συμμόρφωσης και Υπεύθυνος Προστασίας
Δεδομένων, ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ

► ► Εκπαιδευτική ημερίδα ΣΕΚΑΣΕ-ΕΑΔ: «Σύγκρουση Συμφερόντων - Κανονιστικό Πλαίσιο & Πρακτική Εφαρμογή στον Δημόσιο & Ιδιωτικό Τομέα»

Στις 7 Ιουνίου 2023, **περισσότερα από 300 στελέχη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα**, είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν (δια ζώσης και διαδικτυακά) την Ημερίδα που συνδιοργάνωσαν η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ) και ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ) **με θέμα «Σύγκρουση Συμφερόντων: Κανονιστικό Πλαίσιο & Πρακτική Εφαρμογή στον Δημόσιο & Ιδιωτικό τομέα»**.

Σκοπός της Ημερίδας ήταν να ενημερωθούν και να ευαισθητοποιηθούν τόσο οι εμπλεκόμενοι φορείς (δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) όσο και η ευρύτερη κοινωνία για τις σύγχρονες μεθόδους και τα εργαλεία σχεδιασμού και εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών και μηχανισμών ελέγχου, με στόχο την πρόληψη της εμφάνισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων στους τομείς δραστηριότητάς τους. Επιπλέον, αναλύθηκαν καλές πρακτικές και παραδείγματα με βάση τα διεθνή πρότυπα, ενώ παρουσιάστηκαν το κανονιστικό πλαίσιο και κάποιες ενδεικτικές περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Χαιρετισμούς απηύθυναν: **Η κα Αλεξάνδρα Ρογκάκου, Αναπληρώτρια Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και η κα Πέρη Κάτανα, Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ.**

Σχετικές παρουσιάσεις ανέπτυξαν **ο κ. Σοφοκλής Καραπιδάκης**, Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων MYTILINEOS και Μέλος Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ, **ο κ. Βαγγέλης Τσεκρέκος**, Senior Director Regulatory & Financial Markets Compliance του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς και πρώην Πρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ, **η κα Κυριακή Κατσάνη**, Εταίρος, Επικεφαλής Υπηρεσιών Ειδικών Ερευνών και Εταιρικής Συμμόρφωσης Ernst & Young (ΕΥ) Ελλάδος καθώς και τα στελέχη του δημοσίου τομέα: **Χρήστος Κούρτης**, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολιτικών & Προτύπων Ακεραιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας & Λογοδοσίας της ΕΑΔ, **Ελένη Μητροπούλου**, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Διαδικασιών & Αξιολόγησης Ελέγχων, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών και **Μαρία**

Κωνσταντινίδου, Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας & Λογοδοσίας της ΕΑΔ.

Μπορείτε να δείτε το video της Ημερίδας στην ιστοσελίδα του ΣΕΚΑΣΕ.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

► ► Εκπαιδευτικό workshop του ΣΕΚΑΣΕ με θέμα:
‘Decoding Economic Sanctions: A comprehensive
guide to compliance’

Στις 29 Ιουνίου 2023, ο ΣΕΚΑΣΕ διοργάνωσε με ιδιαίτερη επιτυχία στη Νομική Βιβλιοθήκη, **Εκπαιδευτικό Workshop αναφορικά με τις οικονομικές κυρώσεις και τα διεθνή περιοριστικά μέτρα**, με τη συμμετοχή στελεχών της Moody's Analytics που ταξίδεψαν στην Αθήνα αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη δράση, καθώς και εκπροσώπων επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.

Μεταξύ άλλων παρουσιάστηκαν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο, η υιοθέτηση διαδικασιών και η αναγνώριση των σχετικών κινδύνων, προκειμένου οι εταιρείες να επιτύχουν αφενός τη συμμόρφωσή τους με το διεθνές δίκαιο και αφετέρου να διασφαλίσουν τα συμφέροντά τους. Αναπτύχθηκαν θέματα σχετικά με: sanction screening processes, UBO's identification, third parties risk management κ.α.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Michel Montbertrand έκανε την εισαγωγική ομιλία, ενώ μεταξύ των εισηγητών ήταν **ο κ. Nicola Passariello**, Director, Moody's Analytics, **ο κ. Σοφοκλής Καραπιδάκης**, Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων MYTILINEOS και Μέλος Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ, **η κα Ελένη Ντόγκα**, AML Compliance Officer/ Senior FCC Officer, Unifiedpost Payments Greek branch, **η κα Δήμητρα Αναγνωστοπούλου**, Compliance Officer, MYTILINEOS, **ο κ. Κώστας Γιαμαλίδης**, Group Compliance & Anti-Fraud Director, TITAN Cement Group και **ο κ. Χρήστος Λυγερός**, Compliance Head & MLRO-DPO, QQuant Master Servicer Servicing of Loans and Credits Single Member S.A.

Στην ιστοσελίδα του ΣΕΚΑΣΕ θα βρείτε τη μαγνητοσκόπηση του Workshop.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ASCO
Association of Sanctions
Compliance Officers

WORKSHOP
Decoding Economic Sanctions: A comprehensive guide to compliance
Thursday 29/06/23 16:00h - 20:00h **NOMIKI BIBLIOTHIKI** – Charis Karatzas Hall
23 Mavromichali str., 106 80 Athens, Greece

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

► ► Παροχή αιγίδας/τιμητικής υποστήριξης του ΣΕΚΑΣΕ σε Συνέδρια & Εκδηλώσεις φορέων & συμμετοχές μελών σε πάνελς

Ο ΣΕΚΑΣΕ, τηρώντας τη δέσμευσή του για διαρκή ενημέρωση των μελών του σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο, τους κανόνες λειτουργίας και τις καλές πρακτικές της Κανονιστικής Συμμόρφωσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και με στόχο την περαιτέρω ανάδειξη και προβολή του έργου του compliance officer, **παρείχε αιγίδα ή/και τιμητική υποστήριξη σε πλήθος εκδηλώσεων και συνεδρίων που διοργάνωσαν φορείς, ενώσεις και οργανισμοί.** Στην πλειονότητα αυτών, συμμετείχαν ως ομιλητές σε πάνελς μέλη του Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ, ενώ σε κάποιες κατέστη δυνατό να είναι ομιλητές και άλλα μέλη του Συνδέσμου.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Στήριξη στο ESG Sustainable Conference του Ελληνογαλλικού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.
- Στήριξη στο Anti-Corruption Workshop της ENFCO.
- Αιγίδα στο 2ο Law Forum on Data Protection.
- Αιγίδα στο Corporate Governance & Compliance Conference.
- Φορέας Υποστήριξης του 13ου Annual Capital Link Sustainability Forum.
- Τιμητική υποστήριξη στο 3rd Athens ESG Forum 2023.
- Αιγίδα στο Ετήσιο Συνέδριο 2023 του ACFE Greece.
- Αιγίδα στο 3ο Health Legal & Compliance Forum.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

► ► Βραβεία Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Awards)

Τα Compliance Awards, **τα πρώτα βραβεία στην Ελλάδα για την ανάδειξη Μονάδων και Έργων Compliance**, είναι πλέον γεγονός!

Ο ΣΕΚΑΣΕ σε συνεργασία με την BOUSSIAS Events, θεσπίζει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, Βραβεία Κανονιστικής Συμμόρφωσης, τα οποία θα αναγνωρίσουν και θα επιβραβεύσουν την αριστεία, την καινοτομία και τις καλές πρακτικές στον κλάδο της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, αναδεικνύοντας τον καθοριστικό ρόλο του Compliance στην ανάπτυξη των εταιρειών, στην επιτυχή υλοποίηση της εταιρικής στρατηγικής και στη βελτιστοποίηση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος.

Τα Compliance Awards απευθύνονται σε Μονάδες Compliance (Regulatory, Anti-Money Laundering, Corporate Governance, Internal Controls / Fraud, Data Protection, Risk Management), σε Συμβουλευτικές εταιρείες και σε Δικηγορικές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες Compliance.

Τις υποψηφιότητες των βραβείων αξιολογεί υψηλού κύρους και γνώσης Κριτική Επιτροπή, αποτελούμενη από καταξιωμένα στελέχη των σημαντικότερων εταιρειών/οργανισμών της αγοράς, από εκπροσώπους φορέων και από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς, έτσι ώστε να διασφαλίζονται τα εχέγγυα μιας έγκυρης και αδιάβλητης αξιολόγησης.

Οι Ενότητες των Υποψηφιοτήτων είναι οι ακόλουθες:

- ENOTHTA 1: Compliance Teams per industry sector
- ENOTHTA 2: Compliance Projects
- ENOTHTA 3: ESG Initiatives
- ENOTHTA 4: Compliance Operations
- COMPLIANCE TEAM OF THE YEAR /
- COMPLIANCE CONSULTANCY FIRM OF THE YEAR

Για τις περαιτέρω Κατηγορίες, καθώς και για αναλυτικότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα των βραβείων www.complianceawards.gr.

Υποβάλλετε τις Υποψηφιότητές σας έως τις 21 Ιουλίου 2023

και διεκδικήστε τη βράβευσή σας

σε μια λαμπρή Τελετή Απονομής τον Δεκέμβριο του 2023!

► ► Αναβάθμιση ιστοσελίδας ΣΕΚΑΣΕ

Με στόχο την αυτοματοποίηση και τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του, αλλά και την παροχή υψηλού επιπέδου διαδικτυακών υπηρεσιών στα μέλη του, ο ΣΕΚΑΣΕ αποφάσισε **τη δημιουργία ειδικής πλατφόρμας και την αναβάθμιση της ιστοσελίδας του Συνδέσμου www.compliance.gr**. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε Ειδική Επιτροπή για την εξέταση των προσφορών που λήφθηκαν από διάφορους προμηθευτές, εξεταστήκαν περαιτέρω οι προσφορές από το Δ.Σ. και εφόσον λήφθηκε η σχετική απόφαση από το Δ.Σ., ανατέθηκε στην εταιρεία Aestetik το έργο της αναβάθμισης του site το οποίο αναμένεται να είναι στη διάθεση των χρηστών, με τη νέα του μορφή, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2023.

Το νέο site θα περιλαμβάνει custom web εφαρμογές τελευταίας τεχνολογίας που θα παρέχουν ευκολία πλοήγησης και καλύτερη εμπειρία χρήστη, με στόχο την υποστήριξη και διευκόλυνση του έργου του επαγγελματία Κανονιστικής Συμμόρφωσης, την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των Compliance Officers, την επίλυση αποριών και ταυτόχρονα την περαιτέρω ενίσχυση της διαδικτυακής προβολής του κλάδου.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι θα παρέχεται **forum συζητήσεων** για θέματα που απασχολούν τους Compliance Officers, με δυνατότητα πρόσβασης μόνο για τα μέλη, **φόρμα προγραμματισμού συναντήσεων** των χρηστών με το Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ για ζητήματα κανονιστικής φύσεως, ειδική **ενότητα για δημοσίευση αγγελιών εργασίας, ενότητα για ανάρτηση χρήσιμων εγγράφων/templates** για τις εργασίες των Compliance Officers, ενότητα που θα παρέχει **πρόσβαση σε οικονομικά στοιχεία και προσωπικά δεδομένα** που αφορούν τα μέλη και πολλά ακόμη ενδιαφέροντα θέματα.

Άρθρα*²

Η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων εταιρικής συμμόρφωσης: Η επικαιροποίηση του εγχειριδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

Αντώνης Ρούσσος, Head of Global Ethics & Compliance Data Privacy & Astellas Group DPO, Astellas Pharma Inc.

Στο [έκτο τεύχος](#) του ΣΕΚΑΣΕ Newsletter αναφερθήκαμε στο εγχειρίδιο το οποίο εφαρμόζει το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ προκειμένου να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα ενός εταιρικού προγράμματος συμμόρφωσης στις ΗΠΑ ("Evaluation of Corporate Compliance Programs"). Το εγχειρίδιο περιλαμβάνει ένα αριθμό συχνών ερωτήσεων (ενταγμένες σε 11 γενικότερες θεματικές κατηγορίες) που χρησιμοποιούν οι διωκτικές αρχές των ΗΠΑ, όταν καλούνται να αποφασίσουν αν θα επιβάλλουν ποινές (και το ύψος αυτών) σε περίπτωση κάποιας παραβατικής συμπεριφοράς.

Το εγχειρίδιο αυτό είναι χρήσιμο και για τα καθ' ημάς δεδομένου ότι δίδει άμεσα και συνοπτικά ένα χρήσιμο εργαλείο σε όλους τους επαγγελματίες του κλάδου σχετικά με το τι θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα συμμόρφωσης. Όπως σημειώναμε και στην αρχική δημοσίευση, οι έντεκα θεματικές κατηγορίες που περιέχει αποτελούν ένα καλό «μπούσουλα» για όλους μας, και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, καθώς μεταφέρουν συσσωρευμένη εμπειρία δεκαετιών στο χώρο της εταιρικής συμμόρφωσης και μπορούν συνεπώς να συμβάλουν στη θωράκιση και την ενίσχυση των προγραμμάτων Ethics & Compliance των ελληνικών επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους ανεξαιρέτως.

Τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους, το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ επικαιροποίησε το [εγχειρίδιο](#), εισάγοντας τρεις σημαντικές αλλαγές που παρουσιάζουμε στο παρόν σημείωμα και οι οποίες αντανakλούν κατά κάποιο τρόπο την μετατόπιση του ενδιαφέροντος σε νέες περιοχές ρίσκου, εν μέρει και ως αποτέλεσμα σημαντικών τεχνολογικών εξελίξεων:

² * Οι επαγγελματικές και επιστημονικές απόψεις των αρθρογράφων είναι προσωπικές και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τον ΣΕΚΑΣΕ ούτε αποτελούν επίσημες θέσεις του Συνδέσμου.

1. Υιοθέτηση οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων που ενθαρρύνουν μια βιώσιμη κουλτούρα συμμόρφωσης

Η πρώτη σημαντική επικαιροποίηση αφορά στην αναγνώριση του ρόλου των οικονομικών κυρώσεων, αλλά και των οικονομικών κινήτρων, για τη διαμόρφωση και την ενίσχυση μιας βιώσιμης κουλτούρας συμμόρφωσης μέσα στο εταιρικό περιβάλλον. Συνδέοντας τις οικονομικές απολαβές των εργαζομένων με την εκ μέρους τους τήρηση ηθικών συμπεριφορών, το εγχειρίδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης ζητά από τις επιχειρήσεις να επιβάλλουν οικονομικές κυρώσεις σε αυτούς που επιδεικνύουν ανάρμοστη συμπεριφορά, καθώς και να εφαρμόζουν θετικά κίνητρα, όπως «προαγωγές, ανταμοιβές και μπόνους» για όσους έχουν επιδείξει πρότυπη συμπεριφορά.

2. Περισσότερη διαφάνεια ως προς το αποτέλεσμα των πειθαρχικών διαδικασιών που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις

Το εγχειρίδιο ζητά πλέον από τους εισαγγελείς και τις διωκτικές αρχές να ελέγχουν την συνέπεια των επιχειρήσεων στην υιοθέτηση και εφαρμογή πειθαρχικών διαδικασιών έναντι όσων εμπλέκονται σε ανάρμοστη ή μη συμμορφούμενη συμπεριφορά. Επίσης, έμφαση δίνεται και στο βαθμό διαφάνειας που πρέπει να επιδεικνύουν οι επιχειρήσεις δημοσιεύοντας τα αποτελέσματα των ερευνών τους ώστε να γνωρίζουν οι εργαζόμενοι εκ των προτέρων ποιο είναι το εύρος των κυρώσεων για διάφορους τύπους ανάρμοστης συμπεριφοράς. Αυτό κρίνεται σημαντικό διότι μπορεί αφενός να λειτουργήσει αποτρεπτικά αλλά και να οδηγήσει αφετέρου στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης όλων των εμπλεκόμενων στην αποτελεσματικότητα και την αντικειμενικότητα των ερευνών των επιχειρήσεων, ενισχύοντας έτσι την προθυμία των εργαζομένων να αναφέρουν αρμοδίως πραγματικά ή πιθανολογούμενα περιστατικά παραβιάσεων ή ανήθικης συμπεριφοράς (whistleblowing).

3. Οδηγίες για τη χρήση προσωπικών ηλεκτρονικών συσκευών, τεχνολογικών πλατφορμών και εφαρμογών

Προφανώς ως αποτέλεσμα τεχνολογικών εξελίξεων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα αξιολογεί πλέον τις πολιτικές μιας επιχείρησης σχετικά με τις ηλεκτρονικές συσκευές, τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τις πλατφόρμες και τις εφαρμογές που επιτρέπει στους υπαλλήλους της να χρησιμοποιούν (ή να μην χρησιμοποιούν) κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Το εγχειρίδιο συμβουλεύει συγκεκριμένα ότι οι πολιτικές αυτές «πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στο προφίλ ρίσκου της επιχείρησης» και ότι τα ηλεκτρονικά δεδομένα και οι επικοινωνίες θα πρέπει να είναι προσβάσιμα και διατηρήσιμα ανά πάσα στιγμή. Αυτό εκφράζει μια γενικότερη τάση στις ΗΠΑ για την ολοένα και περισσότερο χρήση αποκλειστικά και μόνο εταιρικών συσκευών από τους εργαζόμενους (μια τάση απομάκρυνσης από το μοντέλο “Bring Your Own Device”), καθώς και για την επιτρεπόμενη χρήση εφαρμογών και τεχνολογικών πλατφορμών μόνο αν τα δεδομένα των επιχειρήσεων μπορούν να διατηρηθούν και ανακτηθούν ανά πάσα στιγμή, αν αυτό χρειαστεί π.χ. στα πλαίσια μιας ποινικής έρευνας.

ESG Criteria Against Greenwashing³

Ζέφη Νικολάου, MA, CFE, CFSE, Communication Consultant, Ethics & Compliance Senior Expert, Ανώτερο Τραπεζικό Στέλεχος, Γενική Γραμματέας ΣΕΚΑΣΕ

Τα ESG κριτήρια, σχετιζόμενα με τις μετρήσιμες επιδόσεις των επιχειρήσεων σε περιβαλλοντικά, κοινωνικά ζητήματα και σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα εταιρειών και οργανισμών, θα τις καταστήσουν ανταγωνιστικές, ενώ δύνανται να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά και τις παραπλανητικές πρακτικές του Greenwashing.

Σημαντική πρόκληση για τις επιχειρήσεις αποτελεί η εφαρμογή των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διακυβέρνησης (ESG) κριτηρίων, καθώς καλούνται να μετασχηματιστούν με βάση αυτά, σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους. Τα ESG κριτήρια, συναρθρωμένα πλήρως με τους στόχους της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ, θα πρέπει να εφαρμοστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να διατρέξουν ολιστικά κάθε εταιρεία/οργανισμό. Δεν πρόκειται για την υιοθέτηση μιας υπεύθυνης κοινωνικά δράσης, ούτε για ένα επίχρυσμα ηθικότερου «επιχειρείν», αλλά για τη δομική αναδιάρθρωση των λειτουργιών μιας επιχείρησης, προκειμένου να δημιουργηθεί κάθετη αλυσίδα αξίας και να αναχαιτισθεί αποτελεσματικά το Greenwashing. Ως εκ τούτου, για τους Compliance Officers, η κατανόηση του μεταβαλλόμενου κανονιστικού πλαισίου και η συνακόλουθη συμβουλευτική για την ορθή εφαρμογή των κριτηρίων ESG από τις επιχειρήσεις όπου εργάζονται, θα είναι ένα απαιτητικό έργο στα επόμενα χρόνια.

Σε μια «ονομάτων επίσκεψις», τις ρίζες του όρου Greenwashing τις συναντάμε στο μακρινό 1986, τότε που ο περιβαλλοντολόγος της Νέας Υόρκης Jay Westerveld επέκρινε την αναδυόμενη πρακτική της ξενοδοχειακής βιομηχανίας να χρησιμοποιεί παραινήσεις προς τους πελάτες για την επαναχρησιμοποίηση πετσετών προκειμένου «να σώσουν το περιβάλλον», ενώ είχαν ως πραγματικό στόχο την αύξηση των κερδών τους. Έκτοτε, ο όρος αυτός που εκτός από «πράσινο ξέπλυμα» αποδίδεται και ως «πράσινη γυαλάδα» (green sheen),

³ Δημοσιεύτηκε στην Καθημερινή της Κυριακής 28.05.23, στην ειδική έκδοση «ΔΙΚΑΙΟ & ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ: Business Law Insights 2023» της Καθημερινής με τη Νομική Βιβλιοθήκη.

σημαίνει κάθε είδους διαφήμιση ή μάρκετινγκ στο οποίο οι «πράσινες» δημόσιες σχέσεις ή προωθητικές ενέργειες χρησιμοποιούνται παραπλανητικά από επώνυμα brands και οργανισμούς για να δημιουργήσουν εικόνες οικολογικής συνείδησης ή κοινωνικής υπευθυνότητας, χωρίς αυτό να συμβαίνει πραγματικά. Πλήθος αβάσιμων ισχυρισμών για συσκευασίες από 30% ανακυκλωμένο πλαστικό, για αντηλιακά φιλικά προς τους ωκεανούς, για μπανάνες με ουδέτερο αποτύπωμα άνθρακα, για χυμούς φιλικούς προς τις μέλισσες ή για χαμηλότερες εκπομπές ρύπων, αποτελούν περιπτώσεις Greenwashing.

Στις μέρες μας, ο όρος Greenwashing συναντάται και σε άλλους χρωματισμούς: Γίνεται λόγος για Bluewashing όταν η παραπληροφόρηση επικεντρώνεται περισσότερο στην κοινωνική και οικονομική ευθύνη, παρά στο περιβάλλον, το Pinkwashing υπονοεί εκμεταλλευτικές ή/και άνισες πρακτικές προς τις γυναίκες, το Rainbow-washing σχετίζεται με όσους προσπαθούν να φανούν προσχηματικά ως υποστηρικτές του ΛΟΑΤ+ κινήματος. Το Brownwashing χρησιμοποιείται για κάποιον που προσπαθεί να φανεί ως υποστηρικτικός των έγχρωμων ή των ιθαγενών, ενώ δεν εφαρμόζει αντιρατσιστικές ή/και ενδυναμωτικές πρακτικές στην επιχείρησή του. Συναντάται και ο γενικός όρος Colorwashing, για την κερδοσκοπική πρακτική των εταιρειών και των brands να επικοινωνούν, με παραπλανητικό τρόπο, αβάσιμες αξίες σε προϊόντα και υπηρεσίες, προκειμένου να τα προωθήσουν καλύτερα σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένους καταναλωτές.

Οι παραπλανητικές πρακτικές είναι:

- Ισχυρισμοί ότι ένα προϊόν είναι «πράσινο» με βάση ένα περιορισμένο σύνολο χαρακτηριστικών, αντί να εξετάζει τις ευρύτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις του. Παρουσίαση προϊόντος σα να έχει μεγαλύτερο θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο από ότι στην πραγματικότητα.
- Διατύπωση ορισμών/χαρακτηριστικών όπως «φιλικό προς το περιβάλλον» ή «βιώσιμο», τα οποία είναι ασαφή και μη επαληθεύσιμα. Επίσης, η απεικόνιση της φύσης ή της άγριας ζωής μπορεί να υποδηλώνει φιλικότητα προς το περιβάλλον, ακόμη και όταν το προϊόν δεν είναι πράσινο.
- Μετατόπιση της ευθύνης από την εταιρεία στον καταναλωτή για να χρησιμοποιεί π.χ. λιγότερη ενέργεια ή να ανακυκλώνει προϊόντα πιο υπεύθυνα.

Το Greenwashing ευδοκίμησε τις περασμένες δεκαετίες, και λόγω περιορισμένης πρόσβασης του κοινού στην πληροφορία. Στις μέρες μας που η πληροφορία δύναται να ελεγχθεί και η κριτική σκέψη έχει αναπτυχθεί, ο καταναλωτής - περισσότερο εκπαιδευμένος και υποψιασμένος - αντιλαμβάνεται συνειδητά και

υποσυνείδητα τις ηθικές επιχειρήσεις, και «τιμωρεί» όσες μετέρχονται παραπλανητικών πρακτικών. Ορισμένες εταιρείες έχουν, ήδη, οδηγηθεί στη Δικαιοσύνη, με τις κυρώσεις και τα υψηλά πρόστιμα να τους έχουν κοστίσει πολύ λιγότερο από την αρνητική δημοσιότητα και την κακή φήμη που τις συνόδευσε. Ωστόσο, το φαινόμενο συνεχίζει να απασχολεί παγκοσμίως, ενώ σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι περισσότεροι από τους μισούς οικολογικούς ισχυρισμούς από εταιρείες στην ΕΕ ήταν ασαφείς ή παραπλανητικοί και το 40% εντελώς αβάσιμοι. Επίσης, χρησιμοποιούνται τουλάχιστον 230 διαφορετικές πράσινες ετικέτες, οδηγώντας σε σύγχυση και δυσπιστία τους καταναλωτές. Παλαιότερη έρευνα της βρετανικής οργάνωσης Account Ability, είχε διαπιστώσει ότι τουλάχιστον 72 από τις 100 μεγαλύτερες εταιρείες του πλανήτη έχουν απολογηθεί τα τελευταία χρόνια για εκμετάλλευση των εργαζομένων τους.

Και αν τα περισσότερα brands έχουν καταφέρει, μέχρι σήμερα, να αποφεύγουν δικαστικές διαμάχες και ρυθμιστικές ενέργειες ως απάντηση σε δυνητικά παραπλανητικούς ισχυρισμούς βιωσιμότητας, αυτό δείχνει να αλλάζει. Η αναντίρρητη ανάγκη οι κοινωνίες, οι οικονομίες, και οι επιχειρήσεις εντός αυτών, να βρουν έναν πιο βιώσιμο δρόμο για μελλοντική ανάπτυξη, αλλά και η συνακόλουθη αυξανόμενη ζήτηση για περιβαλλοντικά και ορθά προϊόντα, θα μεταστρέψουν, αναγκαστικά, τον προσανατολισμό εταιρειών/οργανισμών προς αειφόρες στοχεύσεις. Το κάνοντας «business as usual» δεν μπορεί να υποστηρίξει την επιδιωκόμενη μετάβαση και να προάγει την «Πράσινη Συμφωνία», το λεγόμενο «Green Deal» των Παρισίων που διακαώς επιθυμεί η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προς τούτο διαρθρώνεται μια συντονισμένη ευρωπαϊκή προσπάθεια, με την σταδιακή εφαρμογή όλο και πιο αυστηρών εποπτικών κανόνων, οι οποίοι αφήνουν λιγότερα περιθώρια συγκάλυψης του Greenwashing. Αναφερόμαστε, κυρίως, στον Κανονισμό Γνωστοποιήσεων Αειφορίας (Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR), της Ευρωπαϊκής Ένωσης - υιοθετήθηκε το 2019 και τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2021 - ο οποίος απαιτεί πολύ υψηλότερο επίπεδο διαφάνειας και πολύ λεπτομερείς αναφορές, αλλά και στον Κανονισμό Ταξινόμιας (Taxonomy Regulation). Προσφάτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την προτεινόμενη Οδηγία για τους Πράσινους Ισχυρισμούς (Directive on Green Claims), μια νέα σειρά κανόνων που απαιτεί από τις εταιρείες να τεκμηριώνουν και να επαληθεύουν τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και τις ετικέτες τους. Υποχρεωτική θα είναι, από φέτος - αν και δεν έχει αποσαφηνιστεί το πώς θα λειτουργήσει - και η δημοσιοποίηση στοιχείων ESG από όλες τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες σε οποιοδήποτε ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο.

Το εγχείρημα δεν είναι καθόλου εύκολο, καθώς θα πρέπει να συντονισθούν πλήθος ενεργειών που θα αφορούν σε όλο τον κύκλο της βιώσιμης ανάπτυξης. Έχει, ήδη, διατυπωθεί πως και το κόστος συμμόρφωσης με τα ESG κριτήρια που καλούνται να επωμισθούν οι επιχειρήσεις θα είναι μεγάλο. Ωστόσο, ακόμη και αν υπάρχει η πραγματική δικαιολογία, ιδίως για τις μικρομεσαίες που θα δυσκολευτούν να σηκώσουν - έστω και σε δεύτερη φάση, με βάση την αρχή της αναλογικότητας - το βάρος της «πράσινης μετάβασης», τίποτα δεν μπορεί να προτάξει την επιλογή να παρουσιάζουν παραπλανητικά δεδομένα, καθώς αυτό ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους.

Οι κίνδυνοι των εταιριών που εμπλέκονται σε τέτοιες πρακτικές, σχετίζονται με:

- Τη φήμη τους
- Την αδυναμία/κόστος δανεισμού τους
- Το κόστος μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανονισμούς
- Την άδεια λειτουργίας τους
- Τα αποτελέσματά τους και στην αξία της μετοχής τους
- Τις διάφορες στρεβλώσεις στην αγορά, καθώς τίθενται σε μειονεκτική θέση οι εταιρείες που καταβάλλουν γνήσιες προσπάθειες.

Στον αντίποδα, μια επιχείρηση που εφαρμόζει τα κριτήρια ESG:

- Έχει καλύτερη διακυβέρνηση, άρα είναι πιο αξιόπιστη
- Προσελκύει και διατηρεί τους μετόχους της
- Εξασφαλίζει τη σταθερότητα της τιμής της μετοχής της
- Μπορεί να γίνει καλύτερη στο risk management
- Έχει σαφώς καλύτερη δυνατότητα χρηματοδότησης
- Θα μπορέσει να έχει πρόσβαση σε νέα εργαλεία χρηματοδότησης και δανεισμού
- Θα έχει πρόσβαση στα νέα πράσινα bonds
- Δεν θα χρειαστεί να πληρώσει, στο μέλλον, πρόσθετα ασφάλιστρα.

Παρότι οι ESG στόχοι είναι μια πολλά υποσχόμενη πρόκληση για το «επιχειρείν», ο Aswath Damodaran, καθηγητής οικονομικών του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, εκτιμά ότι στην προσπάθειά τους να μετρήσουν τα πάντα, θα καταλήξουν να μην μετράνε και να μην σημαίνουν τίποτα. Και πως όσο περισσότερο τα ESG

και οι ρυθμιστικές αρχές προσπαθούν να πατάξουν το Greenwashing, τόσο πιο διαδεδομένο και εξελιγμένο θα γίνει. Οι μεγαλύτερες και πιο κερδοφόρες εταιρείες θα έχουν τους πόρους για να «παίξουν» καλύτερα με το σύστημα. Εάν τούτο είναι ένας αντίλογος ή μια προφητεία, μένει να αποδειχτεί στα επόμενα χρόνια. Παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, πάντως, το πώς οι εταιρείες θα καταφέρουν να ισορροπήσουν με επιτυχία στη λεπτή γραμμή των stakeholders, αλλά και πως θα διαμοιράσουν το κόστος από τις εξωτερικές επιδράσεις.

Σε κάθε περίπτωση, το Greenwashing, ως μια ανήθικη εταιρική πρακτική, συνιστά σημαντική απειλή για την κοινωνική υπευθυνότητα και τις αρχές του ESG πλαισίου. Δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο φυσικό και στο εταιρικό περιβάλλον, ενώ καθιστά εξόχως δυσχερή την αντιμετώπισή του, καθώς συναντάνται σε μια μακρά και δύσβατη διαδρομή, με πολλές εργοστασιακές καμινάδες και απόβλητα, άπειρες εργατοώρες παιδικής εργασίας και πολλά «καλοπλυμένα» δισεκατομμύρια δολάρια. Βεβαίως, αν ποινικοποιηθεί, η συζήτηση θα τεθεί σε άλλη βάση.

Στην παρούσα φάση, όλο αυτό το over regulated πλαίσιο αναμένεται να λειτουργήσει θεραπευτικά - σε ευρωπαϊκό, τουλάχιστον, επίπεδο – περιορίζοντας τις greenwashing πρακτικές, καθώς οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν, και όχι μόνο να ισχυρίζονται, ότι εφαρμόζουν τα κριτήρια ESG.

Δημόσιες συμβάσεις: η συμβολή της Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην αποφυγή του αποκλεισμού

(Νίκος Μαρκόπουλος, MSc, CFE, Δικηγόρος, Head of Compliance Dpt. Interamerican, Β' Αντιπρόεδρος ΣΕΚΑΣΕ)

Σύμφωνα με το ν. 4412/2016 *Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών* (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης υφίστανται δύο στάδια στην επιλογή του αναδόχου από την αναθέτουσα δημόσια αρχή.

Το πρώτο στάδιο αφορά στα στοιχεία του προσώπου, ήτοι της επιχείρησης που συμμετέχει στον διαγωνισμό. Κατά το στάδιο αυτό διενεργείται: α. έλεγχος των λόγων αποκλεισμού⁴ κατά τα οριζόμενα κατωτέρω, και β. έλεγχος εάν συντρέχει η απαιτούμενη από την προκήρυξη χρηματοπιστωτική και τεχνική ικανότητα. Κατά το δεύτερο στάδιο, ελέγχεται η κατατεθειμένη προσφορά με πρόκριση της συμφερότερης.

Οι λόγοι αποκλεισμού της επιχείρησης διακρίνονται σε υποχρεωτικούς και προαιρετικούς. Υποχρεωτικό λόγο, μεταξύ άλλων, αποτελεί η αμετάκλητη καταδίκη της διοίκησης της επιχείρησης για τα αδικήματα: της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, δωροδοκίας, απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε., τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, εκμετάλλευση παιδικής εργασίας και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων.

Προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού από την αναθέτουσα αρχή αποτελούν οι παρακάτω:

- παραβίαση υποχρεώσεων περιβαλλοντικού /εργατικού δικαίου
- κατάσταση πτώχευσης, αναγκαστικής διαχείρισης από εκκαθαριστή, διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού, αναστολή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, υπαγωγή σε διαδικασία εξυγίανσης και μη τήρηση των όρων αυτής

⁴ Ως προς τους Κανόνες Αποκλεισμού, βλ. Ευαγγελία Βλάχου, 2022: Οι Κανόνες αποκλεισμού των Επιχειρήσεων στις Δημόσιες Συμβάσεις (εκδόσεις ΝΒ).

- περίπτωση κατά την οποία ο συμμετέχων έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,
- σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα υποψήφιας επιχείρησης.
- Περιπτώσεις διαφθοράς όπως λ.χ. συμμετοχή σε αθέμιτες συμπράξεις (καρτέλ)
- κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων

Περαιτέρω, υφίστανται και εθνικά μέτρα αποκλεισμού πέραν του ενωσιακού δικαίου, λόγου χάριν οι διατάξεις περί βασικού μετόχου και η απαγόρευση μια μερίδας υπερακτίων εταιρειών.

Οι παραπάνω ευρωπαϊκές Οδηγίες που ενσωματώθηκαν με το ν. 4412/2016 έφεραν δύο σημαντικές αλλαγές, σχετικές με τους λόγους αποκλεισμού. Η πρώτη αφορά στη λεγόμενη δυνατότητα αυτοκάθαρσης (self-cleaning) και η δεύτερη στη δυνατότητα του κράτους-μέλους να αποκλείσει υποψήφιο και για μελλοντικές συμβάσεις.

Η δυνατότητα αυτοκάθαρσης αφορά στην περίπτωση που η υποψήφια επιχείρηση ενώ έχει βρεθεί από την αναθέτουσα αρχή να είναι παραβατική για τους παραπάνω λόγους, δύναται να παραμείνει στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, εφόσον αποδείξει με κατάλληλα μέτρα ότι είναι αξιόπιστη να εκτελέσει τη σύμβαση. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, η επιχείρηση δέον να αποδείξει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού, κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τις υποψήφιες επιχειρήσεις αξιολογούνται από την αναθέτουσα αρχή σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος.

Περαιτέρω, ως προς τη δυνατότητα αποκλεισμού υποψήφιας επιχείρησης για μελλοντικές συμβάσεις, ο εθνικός νόμος προβλέπει σύσταση των παρακάτω ειδικών μητρώων: α. μητρώο αποκλεισθέντων στο οποίο καταχωρίζονται όλες οι τελεσίδικες δικαστικές και διοικητικές αποφάσεις που επιβάλλουν την κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και τα στοιχεία και η περίοδος αποκλεισμού των οικονομικών φορέων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4624/2019, β. μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, τα οποία τηρούνται με την επιφύλαξη του ν. 4624/2019, στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημόσιων Συμβάσεων της Εθνικής Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και στα οποία καθορίζονται ιδίως πλημμέλειες κατά την εκτέλεση προηγούμενης σύμβασης, πειθαρχικές ποινές, πρόστιμα και κυρώσεις για διάπραξη

σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, πρόστιμα και κυρώσεις για παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού, του δικαίου περιβάλλοντος, της εργατικής νομοθεσίας, του φορολογικού και κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές, ότι η υιοθέτηση κανόνων ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και συστημάτων εσωτερικών ελέγχων αποτελεί το κλειδί για μια επιτυχημένη διαδικασία συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις. Εξάλλου, η Εταιρική Διακυβέρνηση ως ένα σύστημα αρχών επί τη βάσει του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται μια επιχείρηση, έχει στόχο την προστασία των συμφερόντων όλων των ενδιαφερομένων μερών (stakeholders) μέσα από διαφανείς διαδικασίες και πρακτικές. Η εφαρμογή των κανόνων αυτών διασφαλίζει την υπευθυνότητα, την αξιοπιστία των επιχειρήσεων ως συμβαλλόμενων των κυβερνήσεων των κρατών, και οδηγεί στη δημιουργία κουλτούρας επιχειρηματικής ακεραιότητας, μεταβάλλοντας την απειλή του αποκλεισμού σε πράξη προστασίας της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Η λειτουργία της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ενταγμένη ορθά μέσα στο σύστημα τριών γραμμών άμυνας της επιχείρησης, με αναλογική και αποτελεσματική οργάνωση, και τη δέουσα λειτουργική ανεξαρτησία δράσης και αναφοράς στο ανώτατο διοικητικό όργανο της επιχείρησης, μπορεί να συμβάλει καταλυτικά στην δημιουργία κουλτούρας και περιβάλλοντος επιχειρηματικής ακεραιότητάς ή να βοηθήσει στην αποκατάσταση της ήδη τρωθείσας ακεραιότητας προς την κατεύθυνση του self-cleaning. Η διενέργεια ανάλυσης κινδύνων ακεραιότητας και συνακόλουθα η δημιουργία ενός δυναμικού προγράμματος ενεργειών ειδικά για αυτή τη θεματική, συμβάλλει καθοριστικά στην παραπάνω κατεύθυνση. Στο πρόγραμμα αυτό δέον αν ενταχθούν εκτός των δράσεων εκπαίδευσης και ενημέρωσης, η δημιουργία σχετικών πολιτικών ακεραιότητάς και σε κάθε περίπτωση ένα πλαίσιο ειδικών ελέγχων της Κανονιστικής κατά κινδύνων ακεραιότητας.

Η συνεχής εξέλιξη και αυστηροποίηση των κανονιστικών πλαισίων γύρω από τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και η εξέλιξη του επάλληλου κανονιστικού πλαισίου δέουσας επιμέλειας γύρω από τα ζητήματα της βιωσιμότητας αναφορικά με το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση θα μεταβάλει σύντομα την οπτική γύρω από τα ζητήματα επιχειρηματικής ακεραιότητας από απλούς στόχους Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (nice to have), σε στόχους συμμόρφωσης προς αποφυγή σημαντικής πτώσης στη φήμη και την ακεραιότητα με απευκταία αποτελέσματα, όπως και ο αποκλεισμός από δημόσιες συμβάσεις.

Καθίσταται συνεπώς φανερό, η σημασία για την επιχείρηση, της καλής εταιρικής διακυβέρνησης και της ύπαρξης ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου του οποίου κομβικό μέρος είναι η λειτουργία της κανονιστικής συμμόρφωσης, και για την αποφυγή δυσάρεστων εκβάσεων στα πλαίσια των δημόσιων συμβάσεων.

Η ελεγκτική δράση της ΑΠΔΠΧ: Στατιστικά στοιχεία για καταγγελίες, περιστατικά παραβίασης και διοικητικά πρόστιμα κατά το διάστημα 2020 – 2022

Συμεών Κρετσης, Δικηγόρος, Compliance and Data Privacy Expert, Data Privacy Consultant Quest Group of Companies

Στατιστικά στοιχεία για καταγγελίες, περιστατικά παραβίασης και διοικητικά πρόστιμα κατά το διάστημα 2020 – 2022

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ), όπως καταδεικνύει η εμπειρία της διαρκούς δράσης της, εμφανίζει σημαντική κινητικότητα αναφορικά και με τις ελεγκτικές της αρμοδιότητες.

Καταγγελίες:

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Αρχής ο όγκος των καταγγελιών που υποβάλλονται ενώπιόν της βαίνει διαρκώς αυξανόμενος, παρουσιάζοντας αξιοσημείωτη και σταθερά ανοδική πορεία. Όπως ειδικότερα προκύπτει, για το 2020 οι καταγγελίες που υποβλήθηκαν ανήλθαν σε 973, το 2021 ο αντίστοιχος αριθμός αυξήθηκε στις 1.160, ενώ για το 2022 ο αριθμός των καταγγελιών που υποβλήθηκαν αυξήθηκε έτι περαιτέρω στις 1.251. Ο διαχρονικά αυξανόμενος αριθμός των καταγγελιών από υποκείμενα των δεδομένων αναδεικνύει την όξυνση της προσοχής και της ευαισθητοποίησης των φυσικών προσώπων αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους, γεγονός το οποίο επιβάλλει στους οργανισμούς τη διαρκή βελτίωση και συνεχή εγρήγορση για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου συμμόρφωσης αναφορικά με το κανονιστικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων.

Πρόστιμα:

Από τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία διοικητικών προστίμων που επέβαλε η ελληνική εποπτική Αρχή, προκύπτει ότι το 2020 επιβλήθηκαν 33 πρόστιμα ύψους 90.500 €, το

2021 επιβλήθηκαν 43 πρόστιμα ύψους 414.000 €, ενώ το 2022 συνολικά επιβλήθηκαν 33 πρόστιμα συνολικού ύψους 29.973.000 €.

Από την ανάλυση των ανωτέρω στοιχείων των προστίμων, και ιδίως από την συγκριτική επισκόπησή τους, προκύπτει η διαχρονική αυστηροποίηση της στάσης της Αρχής. Επιπλέον δε, σε σχέση με τα πρόστιμα της ΑΠΔΠΧ για το έτος 2022, τα οποία εμφανίζουν σημαντική αύξηση σε σχέση με το παρελθόν, πρέπει να σημειωθούν το συνολικού ύψους 20.000.000 € σε εταιρεία με έδρα τις ΗΠΑ, η οποία εξειδικεύεται σε παροχή υπηρεσιών αναγνώρισης προσώπων και αυτό των 9.250.000 € σε τηλεπικοινωνιακό πάροχο.

Από την ανάλυση του ιστορικού των αποφάσεων με διοικητικά πρόστιμα της ΑΠΔΠΧ, προκύπτει ότι κοινός τόπος για την έναρξη διερεύνησης της συντριπτικής πλειοψηφίας των υποθέσεων από την εποπτική Αρχή αποτελούν οι καταγγελίες των φυσικών προσώπων. Σύμφωνα μάλιστα με πάγια θέση της ΑΠΔΠΧ, ο μεγάλος αριθμός καταγγελιών λειτουργεί επιβαρυντικά κατά την εξέταση μιας υπόθεσης και τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου. Περαιτέρω δε ως επιβαρυντικοί παράγοντες λειτουργούν συμπεριφορές όπως η άρνηση συμμόρφωσης με υποδείξεις της Αρχής, η έλλειψη συνεργασίας στο πλαίσιο της έρευνας, η μη συμμόρφωση με βασικές αρχές του GDPR, η αδυναμία ή η άρνηση ικανοποίησης δικαιώματος υποκειμένου δεδομένων, αλλά και ο υψηλός αριθμός των επηρεαζόμενων προσώπων, ασχέτως εάν αυτά υπέβαλαν καταγγελία ενώπιον της εποπτικής Αρχής ή όχι.

Περιστατικά παραβίασης:

Κατά το έτος 2020, όπως προκύπτει από την σχετική ετήσια έκθεση της Αρχής, γνωστοποιήθηκαν συνολικά 189 περιστατικά παραβίασης δεδομένων, εκ των οποίων 150 αφορούσαν στο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ), ενώ 59 ενέπιπταν στην οδηγία e-privacy. Για το 2021, σύμφωνα με την αντίστοιχη έκθεση, τέθηκαν υπόψη της ΑΠΔΠΧ, 225 περιστατικά παραβίασης, με τα 181 να αφορούν στον ΓΚΠΔ, ενώ 44 να εντάσσονται εντός πεδίου εφαρμογής της οδηγίας e-privacy. Τέλος, για το έτος 2022 (και ειδικότερα, σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία της Αρχής, για το διάστημα 15/01/2022 – 15/01/2023), γνωστοποιήθηκαν ενώπιον της συνολικά 202 περιστατικά παραβίασης, εξ αυτών δε 171 αφορούσαν στο Γενικό Κανονισμό, 30 περιστατικά παραβίασης αφορούσαν στην οδηγία e-privacy και 1 περιστατικό παραβίασης ενέπιπτε στο άρθρο 63 ν. 4624/2019.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Για την έκδοση του παρόντος τεύχους
συνεργάστηκαν:

Υπεύθυνοι Έκδοσης:

Πέρη Κάτανα,
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

Νίκος Μαρκόπουλος,
Β' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

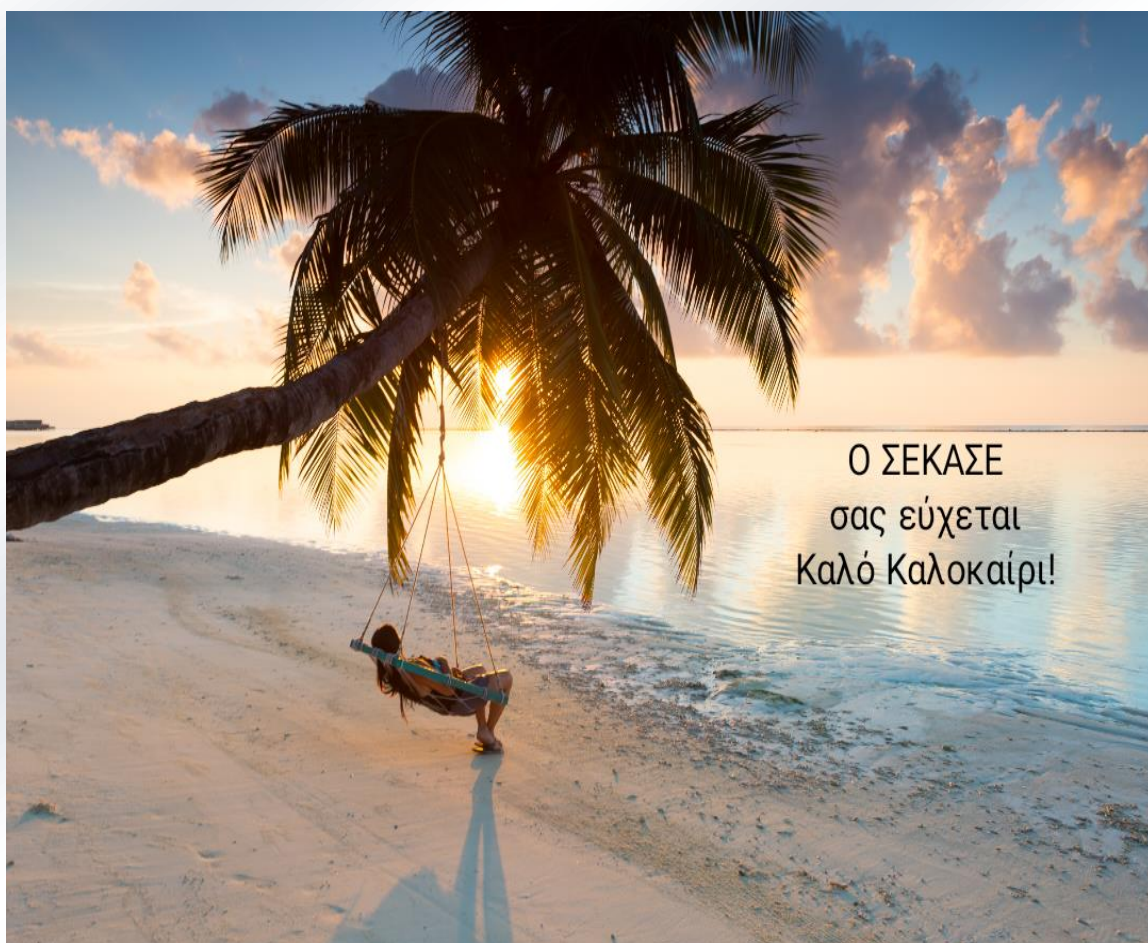
Συντακτική Ομάδα:

Michel Montbertrand
Ζέφη Νικολάου
Συμεών Κρέτσης
Αντώνης Ρούσσος

ΣΕΚΑΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Ο ΣΕΚΑΣΕ
σας εύχεται
Καλό Καλοκαίρι!